

■ Comunicat de premsa ■

No ha fet créixer la morbiditat operatòria ni les anul·lacions

El nou preoperatori en línia de l'Hospital de Viladecans ha revelat que només un 15% de les proves prequirúrgiques són realment necessàries

- Ha estat l'experiència premiada en la Jornada d'Innovació de l'ICS, entre un total de 388 iniciatives exposades.
- El sistema prioritza l'aprofitament de totes les proves consignades a la història clínica i la comunicació amb el pacient a través del telèfon.
- Només un 20% dels pacients quirúrgics de l'hospital han de desplaçar-se al centre prèviament a la intervenció.

Barcelona, 11 de març de 2015 – La visita preoperatòria és una part essencial del procés quirúrgic. En ella, l'anestesiòleg fa una valoració de l'estat de salut i risc quirúrgic del pacient. Analitza les patologies prèvies i tractaments que rep, fa l'exploració cardio-respiratòria i de la via aèria, si s'escau, sol·licita proves complementàries –com ara anàlisis, electrocardiogrames o radiografies de tòrax, entre d'altres– i informa el pacient del procediment anestèsic escollit, les alternatives existents i les possibles complicacions. Tradicionament, tot aquest procés ha suposat per al pacient diversos desplaçaments al seu centre d'atenció primària i a l'hospital.

Per tal d'optimitzar recursos i reduir les exploracions i viatges del pacient a l'hospital, l'any 2008 l'Hospital de Viladecans va desenvolupar una nova forma de realitzar el preoperatori, consistent a recollir les dades clíniques del pacient per via informàtica, confirmar-les telefònicament, revisar totes proves complementàries que ja s'hagin fet per evitar repetir les que no són necessàries, i desenvolupar nous protocols per adequar les indicacions de proves a la complexitat del pacient i al procés quirúrgic. Dins de l'equip responsable d'aquestes tasques, s'hi han integrat, a més dels anestesiòlegs, professionals d'infermeria específicament formats, que actualment lideren principalment el procés de codificació de les dades clíniques.

Aquesta experiència va ser guardonada amb el primer premi el passat 5 de març a la Jornada d'Innovació de l'Institut Català de la Salut, a la qual estaven convidats a presentar les seves iniciatives innovadores els 38.000 professionals dels 288 equips d'atenció primària i 8 hospitals de l'ICS, i on es van comunicar un total de 388 experiències.

El Dr. Domingo Blanco, cap del Servei d'Anestèsia de l'Hospital de Viladecans, destaca que "el tret fonamental del nou model és el canvi en el concepte d'organització del preoperatori. Abans, amb cada cirurgia es posava en marxa una rutina de proves

complementàries i de visites que era la mateixa per a cada pacient. Ara partim de la codificació de la història clínica i del contacte telefònic amb el pacient per completar i confirmar tota la informació disponible, i només després d'aquest estudi es decideix si cal o no sol·licitar més proves o una visita presencial”.

Arran d'aquesta reorganització, actualment a l'Hospital de Viladecans només es sol·liciten un 15% de les proves complementàries que es sol·licitaven amb anterioritat, i només un 20% de pacients necessiten desplaçar-se presencialment al centre per a la visita preoperatòria. S'ha estalviat la realització de gairebé nou de cada deu analítiques i electrocardiogrames, i de pràcticament el 100% de les radiografies de tòrax. Això no ha implicat cap cap increment de la morbiditat operatòria ni d'anul·lacions d'intervencions per un preoperatori inadequat. Les anul·lacions, per contra, han passat en aquest període del 2% a només el 0,3%.

La Sra. Montserrat Santa-Olalla, infermera consultora de preanestèsia de l'Hospital de Viladecans, destaca que els pacients “valoren molt positivament aquest nou model, tant per la comoditat d'evitar desplaçaments com pel fet de sentir-se ben atesos i controlats, ja que la informació que se'ls proporciona és tan completa o més que abans”. Aquesta reforma no hauria estat possible sense la informatització de la història clínica de l'ICS i la història clínica compartida del Departament de Salut, i va en la línia de les recomanacions sobre la necessitat d'evitar proves preoperatòries innecessàries efectuades per prestigioses institucions internacionals com ara el National Institute for Clinical Excellence (NICE) del Regne Unit.

Arran de l'èxit de la iniciativa, els set hospitals restants de l'Institut Català de la Salut han començat a desplegar, des de l'any 2012, experiències de característiques similars. Un grup de treball de l'ICS coordinat pel Dr. Blanco, del qual formen part tots els caps d'Anestesiologia dels hospitals de l'ICS i la Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor, treballa per promoure l'extensió d'aquest model, alhora que per fer propostes de revisió normativa que permetin millorar aspectes del sistema, com ara potenciar el paper del professional infermer.

L'Hospital de Viladecans

L'Hospital de Viladecans és l'hospital de referència per als municipis de Castelldefels, Gavà, Viladecans, Begues i Sant Climent de Llobregat, amb una població de 180.000 habitants. Està acreditat com a hospital general bàsic d'aguts i té com a hospitals de referència l'Hospital Universitari de Bellvitge, per a adults; l'Hospital de Sant Joan de Déu, per a pediatria, i l'Hospital de Sant Boi de Llobregat, per a obstetrícia.

Ha destacat per la seva trajectòria innovadora en diferents àmbits d'actuació professional i assistencial, com ara en la implantació pionera, fa més de vint anys, de la cirurgia sense ingrés o, més recentment, amb programes alternatius a l'hospitalització convencional, programes de cirurgia exprés o implantació de rutes assistencials o vies clíniques, entre d'altres. Recentment, el Departament de Salut ha aprovat el Pla Director de l'ampliació de l'Hospital per mantenir i millorar els serveis de qualitat que s'hi ofereixen.